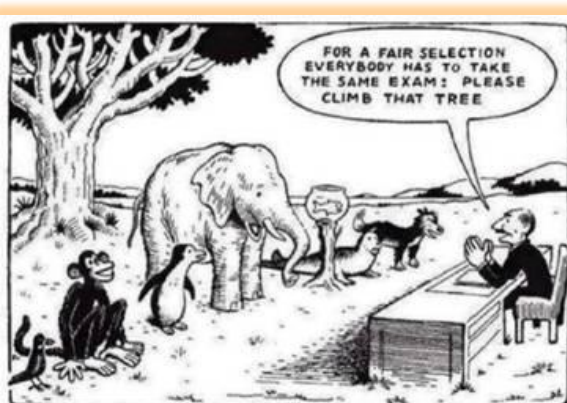

INHOUD

Inhoud.....	1
1. Wie zijn we?.....	2
2. Wat doen we?.....	3
2.1. Meer zin in onderwijs.....	3
2.2. Gezondheidsbeleid Op School (GOS).....	5
2.3. Orthotheek: Pesten.....	7
2.4. Taalbeleid: nieuw leerplan Nederlands BaO.	9
2.5. ADHD-netwerk Genk.....	10
2.6. Zorgforum basisonderwijs en secundair onderwijs.....	11
2.7. Leerrecht: Van motivatie naar goesting.....	13
2.8. Vormingsaanbod	15

Our Education System

"Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid."

- Albert Einstein

1. WIE ZIJN WE?

Ann Biliris is CLB-coördinator van de maatschappelijke discipline en van de werking doorstroming en breed evalueren.

☎ 089/36 57 99
@ ann.biliris@g-o.be

Pieter Bevers is CLB-coördinator van het forum leerlingenbegeleiders secundair onderwijs en van het ADHD-netwerk Genk.

☎ 089/36 57 97
@ pieter.bevers@g-o.be

Anne Franken is CLB-coördinator van het gezondheidsbeleid op school (GOS), van de orthotheek en het strategisch plan van de medische discipline.

☎ 089/36 57 91
@ anne.franken@g-o.be

Joke Hendrickx is directeur van GO! CLB Genk-Maasland en lid van de adviescommissie PedaGOgie.

☎ 089/36 57 90
@ joke.hendrickx@g-o.be

Ilse Pipeleers is CoZoCo SGR 14 en lid van de adviescommissie PedaGOgie .

☎ 0495/63 32 05
@ ilse.pipeleers@gmail.com

Wij verwelkomen Ilse alvast in onze iCare werkgroep! Graag stelt ze zich even aan jullie voor:

Even voorstellen... Ilse Pipeleers

- mama van een vijfjarige dochter, 37 jaar, logopediste
- ervaring opgedaan in zelfstandige praktijk, revalidatiecentrum, dienst spraak en taal, buitengewoon onderwijs MPI De Luchtballon en BuSO De Richter, werkgroepen zoals leerstoornissen, kleuterparticipatie, zorg-plus, kansarmoede en taal
- sedert 2003-2004 zorgcoördinatie en beleidsondersteuning in scholen van de scholengemeenschap Opglabbeek-Maasmechelen

Naast mijn (halftijdse) functie van zorgcoördinator in BS GO! De Lettertuint in Opglabbeek ben ik sinds 1 september 2013 (halftijds) coördinerende zorgcoördinator voor het basisonderwijs van scholengroep 14, kort gezegd 'CoZoCo'.

Als CoZoco ben ik lid van de werkgroepen AC PedaGOgie, iCare en Meer zin in onderwijs.

Ik tracht een aanspreekpunt te zijn voor de directies en de zorgcoördinatoren van de verschillende scholen uit de scholengroep.

Ik coördineer ook de gemeenschappelijke zorginitiatieven en organiseer de samenwerking met het CLB, met externen, met de scholen van het buitengewoon onderwijs en met de scholen van het secundair onderwijs. Ik wil al mijn ervaring, kennis en sociale vaardigheden inzetten om de zorg op scholengroepniveau verder uit te bouwen en de navormingsinitiatieven en overlegmomenten te coördineren.

Ik kijk uit naar een prettige samenwerking!

2. WAT DOEN WE?

2.1. Meer zin in onderwijs.

Coördinatie Ann Biliris

Zoals jullie eerder konden lezen en ook ervaren hebben, zijn we sinds november 2010 gestart met vormingen over competentieontwikkend onderwijs en breed evalueren. De inzichten en materialen vanuit deze vormingen willen we niet verloren laten gaan. Daarom hebben we met een werkgroepje van leerkrachten, zorgcoördinatoren, CLB-medewerkers en schooldirecties bekeken hoe we dit kunnen vormgeven.

EN het (voorlopige) eindresultaat is in zicht. Na de herfstvakantie zal de website 'Meer zin in onderwijs' online gaan.

WAT?

Wil je weten hoe je samen met je leerlingen hun sterktes kan ontdekken en inzetten? Wil je weten wat breed evalueren is en hoe je dit kan doen? Ben je op zoek naar materialen rond meervoudige intelligentie? Of wil je je verdiepen in het competentieontwikkelen onderwijs?

Op de website 'Meer zin in onderwijs' vind je heel wat informatie en materialen die jou hiermee op weg helpen!

Wat betekent dit **concreet**?

Kerntekst: in deze tekst geven we een bondig overzicht van competentieontwikkelen onderwijs, meervoudige intelligentie, breed evalueren en hun toepassing in het evaluatiebeleid, het huiswerkbeleid, het taalbeleid en de onderwijsloopbaanbegeleiding, met als focus het versterken van de taalvaardigheid en de zelfsturing.

Bronnenboek: in het bronnenboek vind je enerzijds verwijzingen naar verdiepingsteksten (de bronnen waarop onze kerntekst gebaseerd is), anderzijds vind je (verwijzingen naar) concrete materialen om in de klas of op school mee aan de slag te gaan.

Handleiding bij het bronnenboek: via een wiel trachten we de pijlers van competentieontwikkelen onderwijs te visualiseren. In deze korte handleiding lees je hoe het wiel is opgebouwd en hoe je de materialen kan terugvinden.

HOE?

Je kan deze website bereiken via de CLB website: www.clb-genk-maasland.be. Aangezien we ook materialen ter beschikking stellen zal je een log-in nodig hebben om op het beveiligde deel van de website te komen.

Op **18 november 2013** tijdens het **zorgforum** kom je er alles over te weten!

Survey breed evalueren.

Graag ook nog even jullie **aandacht** voor de bevraging rond breed evalueren.

In het kader van onze werking competentieontwikkelen onderwijs en breed evalueren, hebben we in oktober - november 2011 in samenwerking met het CTO (Centrum voor Taal en Onderwijs, KU Leuven) de leerkrachten van de 3e graad lager onderwijs en de zorgcoördinatoren bevraged. Deze bevraging was een nulmeting, die we nu in november 2013 herhalen om effecten van de werking en professionalisering te bevragen.

Na de herfstvakantie zullen de leerkrachten van de 3^e graad BaO en de zorgcoördinatoren via mail een link naar de bevraging doorgestuurd krijgen.

Langs deze weg een warme oproep om de bevraging in te vullen.

2.2. Gezondheidsbeleid Op School (GOS).

Coördinatie Anne Franken

- **BELANGRIJK:** De nieuw gekozen doelstellingen voor 2013-2014 en 2014-2015 dienen digitaal door de school geregistreerd te worden bij GO! Centraal via www.g-o.be/gezondheid (klik op de koppeling “doelstellingen kiezen”). Jullie ontvangen nadien de convenant waarin de doelstellingen en de acties zijn opgenomen. Stel de registratie niet te lang uit aangezien deze procedure afgesloten wordt in de loop van het schooljaar. Zet het alvast in je agenda (ten laatste eind november)! Hebben jullie nood aan ondersteuning in dit proces, geef Anne dan zeker een seintje. Per nieuw gekozen thema wordt tevens aangeraden een matrix op te stellen die het mogelijk maakt om een beleid uit te werken. Probeer dit af te ronden voor het einde van het 1ste trimester.
- Hartridders op school: Rode Kruis Vlaanderen biedt een (gratis) opleiding reanimatie en defibrillatie aan voor telkens 1 leerkracht per secundaire school. Deze persoon kan vervolgens aan de hand van het ontvangen didactisch materiaal 100 leerlingen vanaf 15 jaar opleiden. Op die manier geraken steeds meer mensen vertrouwd met deze levensreddende techniek. Meer info vind je via http://ogilvyonebelgium.emsecure.net/optiext/optiextension.dll?id=PhQQQill_fKWj2JcDvMD2zUcg4bCSICeO58PR.
- Bloso en Stichting Vlaamse Schoolsport bieden met het nieuw actieplan “Sport beweegt je school” ondersteuning aan scholen om een kwalitatief beweging- en sportbeleid te implementeren op school. Meer info vind je via www.sportbeweegtjeschool.be.
- Wil je in je klas aan de slag om kinderen en jongeren (kleuters t.e.m. 18-jarigen) te sensibiliseren om zorg te dragen voor hun gebit, dan kan je terecht bij het project “glimlachen.be II”. Onder begeleiding van een tandarts en tandartsassistent worden zowel kennis als vaardigheden bijgebracht. Leerkrachten kunnen aan de hand van het beschikbare didactisch materiaal ook zelf aan de slag. Op www.glimlachen.be kan je werkblaadjes, poetskaarten, affiches,... downloaden. Je kan je ook via deze weg inschrijven om deel te nemen aan het project.
- De brochure met het aanbod van het Limburgse LOGO (lokaal gezondheidsoverleg) “gezonde school” wordt dit schooljaar enkel digitaal verspreid. Deze werd reeds aan jullie bezorgd via mail maar je vindt de brochure ook via deze link http://issuu.com/provincie_limburg/docs/gezondheid_gezondeschoolindekijker2
- Heb je al langer een idee rond een vernieuwend onderwijsproject dat je op school wil opzetten, maar waarvoor je een financieel duwtje in de rug ontbreekt? Surf dan eens naar de [website van Provincie Limburg](#). Maximaal wordt 1500 euro toegekend. Meer info bij michel.coune@limburg.be.

2.2.1. Interessante links.

- www.seksuelevorming.be richt zich specifiek tot leerkrachten en begeleiders om te leren hoe je seksuele vorming aanpakt en welke materialen je kan gebruiken. Tevens vind je er de Relationele en Seksuele Vorming-wijzer met de nieuwe Vlaamse visie op Relationele en Seksuele Vorming (RSV). Deze herwerkte versie baseert zich op recent Vlaams en internationaal onderzoek rond RSV.
- www.sterrencirkels.be (verder klikken op [aanbod vorming](#)) biedt een overzicht van vormen op kindermaat die net dat beetje anders zijn.
- www.clicksafe.be is de site van Child Focus gericht naar kinderen, jongeren, ouders en professionelen over veilig internetten. Bij hen kan je ook terecht voor infoavonden.
- www.joetz.be biedt RSV aan voor kinderen van de 3de graad BaO en 1ste en 2de graad SO. Zij komen in de klas en geven lessen rond relaties en seksualiteit. Na de lessen kan je hierop verder bouwen in je klas.
- www.sfeeropschool.be is een initiatief van VLOR en geeft je de mogelijkheid om via een online test te achterhalen hoe het zit met de sfeer in jouw school. Hoe aangener de sfeer, hoe gelukkiger de kinderen en hoe beter de leerprestaties. De site biedt tevens informatie en een 20-tal ideeën om de sfeer op school te verbeteren.

2.2.2. Nieuwe materialen orthotheek GOS-thema.

IDnummer	Auteur	Titel	Soort	Trefwoord
02.02.00/010	Slosse N.	Toverdruppels	boek	Emotionele ontwikkeling, verdriet, emoties, vriendschap, troost
02.09.00/227	Rutgers WPF	Lespakket relaties en seksualiteit	bundel	Relationele en seksuele ontwikkeling, BaO, 3 ^{de} graad KO
09.01.00/076	Jeugd en seksualiteit vzw	Ipuber	spel	Relationele en seksuele ontwikkeling, 3 ^{de} graad BaO, 1 ^{ste} gr SO, puberteit, imago, weerbaarheid, lichaam, communicatie
07.02.25/014	Simons A.	De overgewicht survivalgids	boek	Voeding, overgewicht, obesitas, beweging, 2 ^{de} gr BaO, 3 ^{de} gr BaO, ouders
02.09.00/228	Genderatwork vzw	Genderklik in de kleuterklas.	bundel	Relationele en seksuele ontwikkeling, gender, gelijkheid, KO

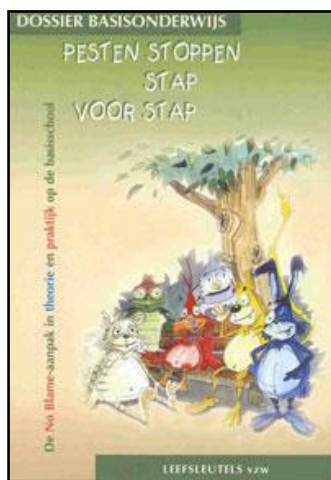
2.3. Orthotheek: Pesten.

Coördinatie Anne Franken

Je kan de lijst met materialen van de orthotheek raadplegen via onze [site \(www.clb-genk-maasland.be\)](http://www.clb-genk-maasland.be) maar ook via Smartschool van SGR14. Op Smartschool vind je het document terug in de map intradesk → bibliotheek. In dezelfde map werd tevens een handleiding geplaatst waarin het lenen en het opzoeken van materialen verduidelijkt wordt.

Uit de online enquête van de iCare die we vorig jaar deden, werd door de lezers gevraagd om ondersteunend materiaal rond enkele thema's nader te belichten. In deze iCare maken we ruimte voor het thema pesten.

[Pesten stoppen stap voor stap dossier basisonderwijs, Leefsleutels vzw, IDnr 06.04.10/009.](#)

Aan de hand van een 7-stappenplan probeert dit dossier op een kindvriendelijke, niet-bestrafende en probleemoplossende manier pesten een halt toe te roepen. De no blame-aanpak die als basis dient, heeft reeds heel wat vruchten afgeworpen in scholen over heel de wereld. De aanpak stelt niet het negatieve gedrag centraal maar wel de zoektocht met de groep naar een positieve aanpak. Tevens gaat men in op de implementatie van de methode in het schoolbeleid.

Allereerst word je via een aantal vragenlijsten gevraagd wat pesten voor jou betekent, welke vooroordelen er volgens jou zijn rond pesten en hoe het volgens jou gesteld is met het pestbeleid op school. De resultaten van de bevraging kunnen tijdens een overleg gebruikt worden als startpunt van de no blame-aanpak.

Het 7-stappenplan wordt uitgelegd aan de hand van een pestsituatie waarna ingegaan wordt op enkele kritische bedenkingen. "Wat kan je doen als het slachtoffer niet wil dat je de no blame-aanpak toepast?" "Wat als de groep negatieve oplossingen aanreikt",... zijn praktische vragen waarop een antwoord geboden wordt.

Even belangrijk als de groepswerking is de rol en de kracht van de leerkracht. De methode is gebaseerd op het begeleiden van gesprekken, vandaar dat in het volgende hoofdstuk ingegaan wordt op enkele communicatieve vaardigheden.

Naast de klaswerking wordt ingegaan op de implementatie op schoolniveau. Wanneer het schoolteam achter de methode staat en elke leerkracht deze consequent toepast, zal de slaagkans vergroten.

De no blame-aanpak is een methode die je toepast op het moment dat zich een pestprobleem voordoet. Het is m.a.w. een interventievorm. Wil je echter een stevig beleid realiseren dan is ook algemene en specifieke preventie van belang. Schoolklimaat, communicatie, belonen,... komen aan bod in hoofdstuk 7.

Via www.leefsleutels.be vind je het vormingsaanbod voor scholen van de no blame-methode.

Een schreeuw om hulp, Leefsleutels, IDnr 06.04.10/001.

Dit boek is een vertaling van het Engelstalige werk "Crying for help" en is tevens gebaseerd op de no blame-aanpak. Dit boek richt zich tot het secundair onderwijs. De inhoud is gelijklopend aan het dossier voor het basisonderwijs maar bevat meer getuigenissen van zowel slachtoffers, pesters, ouders, leerkrachten,...

Ook voor het secundair onderwijs organiseert Leefsleutels vzw vormingen rond pesten. Neem een kijkje op www.leefsleutels.be. Sinds dit schooljaar kan je opnieuw de catalogus met het aanbod voor BaO en SO aanvragen. Stuur een mailtje naar info@leefsleutels.be.

Stop cyberpesten, Child focus, IDnr 06.04.013.

Cyberpesten, oftewel pesten via internet of GSM, is een minder directe, minder zichtbare variant van het "klassieke" pesten. Omwille van de anonimiteit gaan kinderen en jongeren makkelijker over tot cyberpesten. De onlangs verschenen reportage over de openbare website ask.fm toont aan dat online pesten grote proporties kan aannemen en enorme gevolgen kan hebben voor het slachtoffer.

Deze bundel biedt de mogelijkheid om aan de slag te gaan rond cyberpesten. De lezer krijgt in het 1ste deel achtergrondinformatie over cyberpesten en hoe het aan te pakken op schoolniveau. Vervolgens zijn de methodieken opgesplitst in 2 thema's: thema 1 'cyber-wat', thema 2 'wat kan en wat kan niet'. De methodieken zijn complementair en hoeven niet chronologisch afgewerkt te worden. De leerkracht kiest zelf welke methodiek gebruikt wordt. De afsluiter van de lessenreeks is een brochure rond cyberpesten die de jongeren ontwikkelen voor de ouders.

Op www.clicksafe.be vind je een aanbod voor kinderen, jongeren, ouders en professionelen. In het deel voor professionelen vind je heel wat materialen ter aanvulling van deze bundel rond cyberpesten. Wil je in de klas aan de slag met een spel? In onze orthotheek vind je misschien wat je zoekt!

Een greep uit de materialen rond pesten in de CLB-orthotheek vind je in het volgende overzicht:

IDnummer	Auteur	Titel	Soort	Trefwoord
09.01.00/063	Zinloos geweld vzw	Vlinderslag.	Spel	geweld, pesten, gevoelens, 2de gr BaO, 1ste gr SO
09.01.00/064	Zinloos geweld vzw	Vlindernet.	spel	cyberpesten, internet, veiligheid, 3de gr BaO, 1ste gr SO
09.01.00/055	Kooijman D.A.	Het coole-kikker kwartetspel.	Spel	faalangst, angst, sociale vaardigheden, 3de graad BaO
06.04.06/024	Kooijman D.A.	Het coole kikker boek.	boek	sociale vaardigheden, 3de graad basisonderwijs
06.04.10/007	Laporte J	De pestjuf.	Boek	Pesten, sociale vaardigheden, werkvormen
06.04.10/008	Depondt L	Een vuurspuwend monster(tje).	boek	Pesten, sociale vaardigheden, BaO
06.04.10/206	Deboutte G	Je kind wordt gepest. En dan?		Pesten, opvoeding

2.4. Taalbeleid: nieuw leerplan Nederlands BaO.

Coördinatie Raf Vandeweerd

Sinds 1 september ligt het er... Het nieuwe leerplan Nederlands!

Het zal nog even wennen en zoeken zijn, maar eens het nieuwe er van af is, zal de meerwaarde van deze update, of misschien beter upgrade, zeker opvallen.

Het nieuwe leerplan vervangt de leerplannen KO en LaO voor Nederlands uit 1998, alsook het deelleerplan taalbeschouwing dat er enkele jaren geleden kwam naar aanleiding van de nieuwe eindtermen. In dit nieuwe leerplan zijn visies en inzichten m.b.t. taalonderwijs opgenomen, die de afgelopen jaren reeds hun ingang hebben gevonden in ons basisonderwijs.

Niets nieuws dus eigenlijk en toch weer helemaal anders. Zo biedt het nieuwe leerplan een duidelijke leerlijn doorheen de basisschool en zijn de doelen veel concreter uitgeschreven. Bovendien wordt er een duidelijke link gelegd tussen de opbouw binnen de fases van ontluikende naar gevorderde geletterdheid.

Aandachtige lezers die het leerplan reeds van voor tot achter hebben uitgepluisd, zullen ook ontdekken dat de visies en inhoud uit het traject “Expert Taalbeleid” van CTO duidelijk terug te vinden zijn.

Niet alleen de visietekst “10 voor Taal”, maar ook de didactische wenken zijn voorzien van een duidelijk sausje “Taalbeleid”. Dat maakt het voor ons als scholen gemakkelijk, enerzijds kunnen we de implementatie van het leerplan Nederlands meenemen in de implementatie van ons taalbeleid, anderzijds hebben we een deel van het verhaal reeds geschreven. De uitdaging bestaat erin om ons voordeel te halen uit deze samenloop, met andere woorden: vang 2 vliegen in één klap!

De komende maanden zullen scholen via de PBD GO! implementatiesessies aangeboden krijgen voor het hele schoolteam, terwijl de taalcoaches en directies via CTO vorming en intervisie zullen krijgen. Beide partners hebben reeds rond tafel gezeten en zullen dit ook in de toekomst blijven doen, zodat beide trajecten elkaar niet enkel aanvullen, maar ook versterken. Het wordt alleszins een talig en leerrijk schooljaar!

PROFESSIONALISERING:

- Implementatie LP Nederlands via PBD
- Vervolg Expert Taalbeleid voor Genkse scholen via CTO
- Vervolg “Klare Taal” via CoZoCo en PBD

Praktische info hierover vind je achteraan in ons vormingsoverzicht of je kan contact opnemen met Ilse Pipeleers.

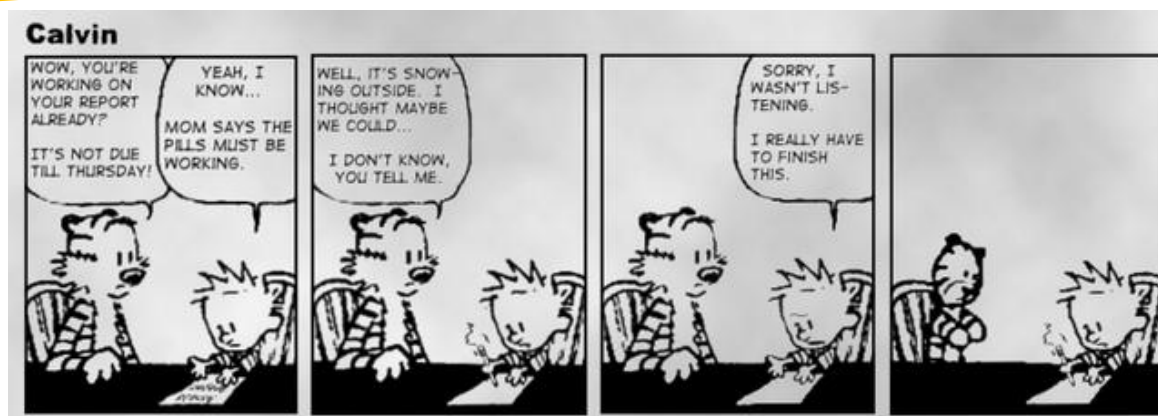
2.5. ADHD-netwerk Genk

Coördinatie Pieter Bevers

Op 03/10/'13 vond de laatste vorming naar de **eerste graad** van het secundair onderwijs plaats in verband met de aanpak van ADHD en druk gedrag op schoolniveau:

Hoe kan je als school de zorg voor leerlingen met ADHD organiseren? Het ging daarbij over het opstellen van een zorgkader met aandacht voor informatiedoorstroming, gestroomlijnde afspraken en regels. Thema's als een individueel handelingsplan, leerlingenvolgkaart, sticordimaatregelen, overleg en samenwerken met ouders, collega's, CLB, behandelaars kwamen aan bod. De voorgestelde benadering kan ook worden toegepast op andere leer- en ontwikkelingsstoornissen.

Aangezien er voldoende deelnemers zijn, gaat de cursus voor ouders van lagere schoolkinderen met ADHD van start op 15/10/'13.

Bij de opvoedingswinkel kwamen er vorig schooljaar vrij veel vragen binnen van scholen om een infoavond over pesten te verzorgen. Daarnaast wil het stadsbestuur van Genk ook werken aan een aangenaam stadsklimaat en goede relaties tussen jongeren. Ook cyberpesten blijft regelmatig in het nieuws komen (zie ook punt 2.3 van deze iCare).

Vanuit de verschillende invalshoeken van dit netwerk volgt er dit schooljaar overleg om te kijken hoe we elkaar kunnen versterken op dat gebied en wat we kunnen bieden aan scholen en leerlingen. Mogelijk komen er vanuit deze samenwerking initiatieven naar de scholen, maar daar wordt dan zeker nog tijdig over gecommuniceerd.

2.6. Zorgforum basisonderwijs en secundair onderwijs.

2.6.1. Zorgforum basisonderwijs.

Coördinatie Raf Vandeweerd (vanaf 01/09/2013 Ilse Pipeleers)

Het laatste zorgforum van 2012-2013 is al even achter de rug. Na een deugdloze zomervakantie, is het misschien even handig om de inhoud terug op te frissen.

Op vraag van de scholen, werd er gezocht naar een spreker rond het opzetten van een traject rond sociale vaardigheden. In Nederland wordt momenteel de "Vreedzame School" met veel succes geïmplementeerd in basisscholen en Scholengroep 14 kreeg hiervan de Vlaamse primeur.

De "Vreedzame School" is een beleidsvoerend project, waarbij ingezet wordt op professionalisering van leerkrachten en leerlingen, maar ook op het ontwerpen van een duidelijke visie en aanpak. Peer mediation vormt hierbij een belangrijke sleutel. Hoewel het project degelijk in elkaar zit, moesten we besluiten dat de kosten misschien net iets te hoog liggen voor onze Vlaamse scholen, al werd er ook onderhandeld... Een antwoord is met andere

woorden nog niet gevonden, maar hopelijk leende de presentatie zich tot enige inspiratie en is er een aanzet gegeven.

Het tweede luik werd voorzien door Fien Loman van het CTO. Zij bracht een vraaggestuurde sessie over het coachen van leraren binnen het traject "AakRat: Breed Evalueren". Weerstand binnen vernieuwingstrajecten en types van lerende volwassenen werden besproken. Het doel was de zorgcoördinatoren inzichten te geven in het proces dat doorlopen wordt bij coaching.

In het nieuwe schooljaar zal het zorgforum opnieuw op de agenda worden geplaatst. De coördinatie wordt vanaf heden overgenomen door Ilse Pipeleers.

2.6.2. Zorgforum secundair onderwijs. Coördinatie Pieter Bevers

Het zorgforum SO van 04/06/'13 stond in het teken van straffen en belonen, sanctiebeleid en de tuchtprocedure, maar uiteraard ook met aandacht voor schoolklimaat en preventie.

Straffen en belonen/aanmoedigen gaan hand in hand bij het handhaven van regels en het bekomen van gewenst gedrag. Het gaat steeds om een complexe relatie tussen 2 of meerdere personen, waarbij het belangrijk blijft elkaar als mens te benaderen. Straf is daarbij nooit de eerste strategie. Om gedrag te veranderen, zijn aanmoedigen en stapsgewijs aanleren de eerste stappen. Aandacht voor het goede heeft trouwens meer succes dan correctie van het negatieve. Dat is ook meer bevorderlijk voor het klas- en schoolklimaat. Goede straf wil ongewenst gedrag afleren en fouten herstellen. Straffen blijven hierbij slechts hulpmiddelen. Ze helpen de leerling aan motivatie om zich medeverantwoordelijk te voelen voor eigen gedrag.

Vervolgens was er ook aandacht voor de wettelijke bepalingen i.v.m. tucht- en sanctiebeleid en aan de hand van casussen werden de do's en dont's van het sanctiebeleid doorlopen.

Christel Moors, directie van Campus De Regenboog - Middenschool, bleek reeds heel wat energie gestoken te hebben in een correcte invulling van de tuchtprocedure. De correcte procedure die zij opstelde en die werd nagelezen door de juridische dienst van het GO! is terug te vinden in de map 'Zorgforum SO' op smartschool van de scholengroep. Een korte inhoud van deze procedure vind je hieronder:

Stappenplan opstarten tuchtprocedure:

Stap 1: Aanleggen van een tuchtdossier.

Stap 2: Leerling en ouders uitnodigen voor een onderhoud met de directeur.

Stap 3: Advies van de begeleidende klassenraad.

Stap 4: Inzage in het tuchtdossier door leerling en ouders.

Stap 5: Onderhoud met de directeur.

Stap 6: Uitspreken van de tuchtmaatregel.

Daarnaast bleken er op verschillende scholen toch heel wat initiatieven te zijn rond preventie en basisklimaat op school. De GO! Campus Genk - Middenschool zet in op herstelgericht werken en deze specifieke aanpak wordt op het volgende zorgforum van 19/11/'13 geagendeerd.

Het zorgforum SO blijft voor vele leerlingenbegeleiders toch nog steeds een plaats en moment om enerzijds wat op te steken van de aangebrachte onderwerpen en anderzijds ook informatie en ervaringen te kunnen uitwisselen met collega's en elkaar te versterken.

Daarom gaan we er in het schooljaar 2013-2014 terug werk van maken. De data vind je alvast terug in het overzicht achteraan in deze iCare.

■ Interessante links:

<http://www.ond.vlaanderen.be/gidsvoorleerlingen/>

<http://www.klasse.be/archief/angst-voor-de-advocaat/>

http://pdf.klasse.be/KVL/EL1/el1_10.pdf

<http://www.ond.vlaanderen.be/antisociaalgedrag/pgs/> EEN AANRADER!

2.7. Leerrecht: Van motivatie naar goesting.

Veel leerlingen – meer in het secundair dan het lager onderwijs – vertonen weinig spontane interesse voor hun studies. En de groep leerlingen die spijbelen, die opstandig worden, die buitengezet worden op school, verkleint niet. Vooral in het technisch en beroepsonderwijs en in het BUSO wordt men geconfronteerd met deze fenomenen.

Hoe kunnen we leerlingen aanzetten om regelmatig en graag naar school te komen en om meer gedreven hun studies aan te pakken? Dat was het thema van de vorming op 13 september in de UHasselt.

De spreker op deze vorming, Maarten Vansteenkiste, is hoofddocent verbonden aan de Universiteit Gent in de vakgroep ontwikkelings-, persoonlijkheid-, en sociale psychologie. Hij heeft zich gespecialiseerd in de motivatiepsychologie, de tak van de psychologie die zich bezighoudt met de vraag “Waarom mensen doen wat ze doen?”.

Zijn uitgangspunt is de positieve groeikracht van iedere persoon. We zijn allemaal van nature nieuwsgierig. Bij jonge kinderen is dit zeer duidelijk. Ze willen alles uitproberen en vragen steeds naar het waarom van de dingen. Het komt er op neer die exploratiedrang zoveel mogelijk te stimuleren

zodat kinderen – ook als ze opgroeien – zoveel mogelijk kunnen blijven ontdekken wat ze boeiend en interessant vinden. Zelfs elke jongere wil leren ook al zien we dat niet altijd. Waarom haken jongeren dan af in ons systeem? Hoe komt dit? Moeten wij onze werking veranderen? Hoe kunnen we hen meer courage geven om positief aan hun schoolloopbaan te bouwen?

Maarten Vansteenkiste belicht de 3 belangrijke basisbehoeften die, als daaraan voldoende

wordt tegemoet gekomen, ervoor zorgen dat iemand goesting blijft hebben in het exploreren, in het leren. Samengevat is dit het ABC van autonome motivatie:

- A. Staat voor Autonomieondersteunend optreden in plaats van controlerend.
- B. Staat voor Binding, verbondenheid. Bouwen aan een positief klasklimaat, een klimaat van verbondenheid, waardoor de leerlingen ervaren dat ze erbij horen.
- C. Staat voor Competenties van elke jongere stimuleren: breed kijken naar hun talenten en vertrekken van de sterke kanten van de leerlingen. Maar ook structuur bieden, sturen, leiden in plaats van de leerling in chaos aan zijn lot over te laten.

Autonome of welwillende motivatie staat tegenover gecontroleerde of gedwongen motivatie. Wanneer geen moeten maar willen je drijfveer is, spreken we van autonome motivatie. Je doet iets omdat je het wilt doen. Omdat je het leuk, boeiend of interessant vindt. Je doet het met volle goesting. Maar ook iets doen dat je misschien niet per se leuk maar wel persoonlijk waardevol vindt, is autonome motivatie. We zien de zin ervan in en daarom zijn we gemotiveerd om een bepaalde opdracht uit te voeren.

Hiertegenover staat moetivatie. 'Ik maak mijn taak omdat ik moet van de leerkracht en omdat ik geen straf wil krijgen'. Mijn gedrag wordt van buiten af bepaald door beloning en straf. Ofwel zet ik mezelf onder druk omdat ik mij schuldig voel als ik niet goed mijn best doe of omdat ik beschaamd ben als ik niet hoog scoor.

Schooldirecties en leerkrachten kunnen de autonome studiemotivatie bevorderen: enerzijds door autonomie-ondersteunende maatregelen te nemen in de klas en op school, anderzijds door een autonomie-ondersteunende communicatie.

Enkele voorbeelden:

- Leg uit waarom je een bepaalde taak oplegt. Als leerlingen een taak als zinvol ervaren zullen ze veel meer geneigd zijn om deze taak toegewijd uit te voeren.
- Beperk de controlerende maatregelen. De beste leerling via prijzen openlijk belonen, straffen opleggen voor onvoldoende studieresultaten, examenscores publiekelijk bekend maken, testscores klassikaal afroepen, onaangekondigde toetsen geven. Het zijn allemaal maatregelen die men beter kan vermijden, omdat ze bij de leerlingen de behoefte aan autonomie frustreren, de druk te veel opvoeren en zo de leergierigheid ondergraven.

De directies van de CLB's Limburg organiseerden deze vorming voor het middenkader van de scholen SO en voor de CLB-medewerkers met de bedoeling alle scholen en CLB's de kans te geven om het ABC van autonome motivatie te leren kennen. Met scholen die er voor kiezen om deze theoretische inzichten om te zetten in hun concrete schoolwerking kunnen we vanuit het project samenwerken. Op basis van de evaluaties over deze studiedag worden verdere initiatieven uitgewerkt.

Joke Hendrickx

2.8. Vormingsaanbod

	Datum	Tijdstip	Locatie	Doelgroep	Inhoud
Symposium Hooggevoeligheid	15/11/2013	08u30-15u30.	De Factorij Schaarbeek	Geïnteresseerden!	Wat is het? Zin en onzin van een etiket. Workshops. Meer info www.zorgzaam.be
Seks@school Werkgroep Provincie Limburg www.limburg.be/welbevinden	2013-2014 3-daagse		Kasteel Bokrijk	Directies, leerkrachten, zorgcoördinatoren, CLB-ers,...	Uitnodiging te verwachten tegen de herfstvakantie.
Zorgforum Bao	18/11/2013 25/03/2014 22/05/2014	9u-12u30	Halmstraat Scholengroep 14	Zorgcoördinatoren, CLB, SES-leerkrachten, directies school	ALiAss Meer zin in onderwijs (ANK-beleid)
Zorgforum SO	19/11/2013 25/02/2014 27/05/2014	13u-16u	Halmstraat Scholengroep 14	Leerlingenbegeleiders, CLB, directies school	Herstelgericht werken.
Wild van water en de proefkampioen. www.limburg.be	07/11/2013	Vanaf 9u15	Nader te bepalen	Leerkrachten BaO, directies BaO, CLB	
3- daags traject SGR 14: Implementatie en visie nieuwe leerplan Nederlands.	11/10/2013 05/02/2014 19/05/2014	9u-11u		Directie BaO, kernteam BaO, taalcoach BaO	
4-daags traject SGR 14: Taalbeleid traject Klare taal.	Terugkomdag: 25/09/2013 Intervisies: 23/01/2014 14/02/2014 03/04/2014	9u-12u 13u-15u		Directie BaO en taalcoach BaO (echter niet voor de Genkse scholen).	
3-daags traject SGR 14: Taalbeleid traject Klare taal.	23/01/2014 14/02/2014 03/04/2014	9u-12u		Scholen BaO die nieuw aansluiten in het taalbeleid: directie en taalcoach (echter niet voor de Genkse scholen).	

Positieve kenmerken

• Dyslexie	• ADHD	• Hoogbegaafd	• Autisme
<ul style="list-style-type: none"> -Creatief -Ruimtelijk inzicht -Technisch inzicht -Fotografisch geheugen -Filmisch geheugen -Snel in redeneren -Complexe situaties in oogopslag kunnen overzien -Goed kunnen organiseren -Goed kunnen tekenen -Fantasierijk -Beelddenkend 	<ul style="list-style-type: none"> -Creatief -Spontaan -Emphatisch -Sterke intuïtie -Plezier hebben en gevoel voor humor -Goed in het vinden van nieuwe oplossingen -Goed in crisissituaties -Niet lang boos -Energiek -Open -Gedreven en enthousiast -Eerlijk 	<ul style="list-style-type: none"> -Creatief -Intelligent -Taalkundig -Gevoel voor humor -Gemotiveerd -Eigenwijs -Artistiek -Muzikaal -Veel kennis -Goed organiseren -Goed concentreren -Inventief in vinden van verklaringen 	<ul style="list-style-type: none"> -Creatief -Dog voor detail -Eerlijk -Realistisch -Objectief -Perfectionistisch -Analytisch denken -Concreet zijn -Leven volgens regels -Deductief redenerend -Berekenend -Gericht op feiten

Om even over na te denken...